

Vot particular concurrent de la consellera Carme Figueras en relació amb l'Acord 106/2020, de 23 de desembre, d'aprovació de l'Informe 145/2020, de 27 de novembre, de l'Àrea de Continguts, El tractament informatiu a TV3 de la pandèmia de Covid-19. Període del 13 de març al 30 de juny de 2020

He votat afirmativament l'Acord perquè considero que l'informe elaborat per l'Àrea de Continguts del Consell és exhaustiu i correcte quant a les dades que aporta sobre el període analitzat. Es tracta d'una bona radiografia sobre les temàtiques tractades en relació amb la pandèmia i sobre quines han estat les persones que han disposat de temps de paraula a TV3 durant aquests dos mesos i mig.

Ara bé, tot i que aquestes dades són un bon retrat de l'atenció informativa del mitjà públic de televisió de la CCMA i aporten dades que poden ser interessants de consultar en el futur sobre un moment tan extraordinari com el que es va viure en les dates analitzades, em considero en el deure, com a membre del CAC, de formular tot un seguit de consideracions sobre diverses qüestions que no apareixen en aquest informe i que, mitjançant altres procediments, haurien de ser avaluades pels membres del Consell.

1. Sobre la neutralitat, la imparcialitat, l'objectivitat i l'equilibri de veus.

Vull aclarir, doncs, que l'informe aprovat no analitza la neutralitat política, la imparcialitat, l'objectivitat i l'equilibri de veus, qüestions que haurien de ser inherents al servei públic de la CCMA i el compliment de les quals hauria de ser primordial per al Consell de l'Audiovisual de Catalunya. No és la primera vegada que formulo vots particulars sobre la qüestió de la neutralitat i la imparcialitat de TV3.

En aquest sentit, l'Informe que aprova l'Acord no entra a analitzar quins són els comentaris i les opinions efectuats per diversos presentadors i presentadores dels diversos blocs de notícies i dels telenotícies de migdia i de nit. Tampoc els de les persones conductores dels magazins d'actualitat informativa. Massa vegades TV3 no va ser neutral i equilibrada en aquests comentaris o valoracions fetes pels professionals. Aquest no és només el meu parer, sinó que només cal consultar l'hemeroteca per trobar les veus crítiques de persones expertes en mitjans de comunicació, així com les moltes queixes fonamentades aparegudes a les xarxes socials i els mitjans.

Un exconseller del CAC, la tasca feta del qual va ser encomiable i amb qui no vaig coincidir com a membre del Consell, parlava fa poques setmanes de l'"univers simbòlic" present als mitjans públics catalans. Hi coincideixo plenament. Es tracta d'un univers simbòlic dirigit a una part determinada de la ciutadania. Així, en aquest període de la pandèmia, ha anat surant, de manera constant, la idea que les decisions que prenia el

Doc. original signat per:
Carme Figueras Siñol
23/12/2020,
Serveis Administració
Electrònica Generalitat de
Catalunya 23/12/2020

Document electrònic garantit amb signatura electrònica. Podeu verificar la integritat d'aquest document a l'adreça web csv.gencat.cat

Original electrònic / Còpia electrònica autèntica

CODI SEGUR DE VERIFICACIÓ

0ESK59YAYKYD7VR46E2JVT7OTOFVWBRN

Data creació còpia:
23/12/2020 13:13:11

Data caducitat còpia:
23/12/2023 00:00:00

Pàgina 1 de 6

Govern d'Espanya eren imposades, envaïen competències i, fins i tot, en massa ocasions, "Madrid" era la culpable que Catalunya no pogués combatre la pandèmia. Contràriament, totes aquelles notícies que procedien del Govern català, també massa vegades, es reproduïen sense cap mirada crítica ni qüestionament periodístic. Amb honroses excepcions, tot s'ha de dir.

Un altre conseller, en Salvador Alsius, al cap d'unes setmanes d'haver deixat de ser conseller del CAC i vicepresident, en una entrevista al diari *Nació Digital* sobre el que era abans i el que ara és TV3, va afirmar: "Vam fer molts esforços per, a través del llenguatge, del to i dels temes, arribar a tots els racons del país... i ara la sensació que tinc, i és irremeiable, és veure com s'ha aixecat una muralla, ja infranquejable, en què hi ha una part del país que ni de conya miraria TV3 per res". Llàstima, afegeixo jo ara, que aquesta qüestió –que TV3 no es dirigeix avui en dia al conjunt de la ciutadania–, com hem anat dient continuadament alguns membres del CAC, no es vagi traduir en actuacions del CAC vers la CCMA, quan es podia haver configurat una majoria en aquest sentit.

Cal tenir present que els professionals de la informació, de la redacció i la producció informativa han d'obeir uns codis deontològics del periodisme crític i al servei dels interessos de la ciutadania. Més escrupolosament encara els professionals del servei públic. El que no pot ser és que se sigui crític amb les decisions del Govern d'Espanya i que, alhora, se sigui acrític amb les decisions del Govern de Catalunya. La capacitat crítica, d'anàlisi i de contrast de la informació no pot ser mediatitzada per opinions o opcions personals, especialment en el servei públic.

El 19 d'abril, el Consell Professional d'Informatius de TV3 va fer públic un comunicat sobre la presència de la informació institucional en els telenotícies, on, entre altres coses, deia:

"Posar a disposició l'antena no equival a permetre la seva colonització per l'activitat institucional. La programació informativa s'ha d'omplir amb continguts elaborats amb criteris informatius. Els missatges institucionals han de ser l'excepció i no la norma. I les entrevistes i aparicions dels gestors de la crisi a la nostra pantalla, les hem de sotmetre al nostre escrutini i filtre".

2. Sobre l'emissió simultània de TV3 i el 3/24 durant gairebé dos mesos.

En el mateix comunicat del 19 d'abril esmentat més amunt, el Consell Professional d'Informatius deia:

"Demaneu que el 324 recuperi la seva capacitat operativa per informar en directe i en emissió separada de TV3. Compareixences i rodes de premsa en directe es poden difondre a través de la seva antena. D'aquesta manera, s'alliberarà espai al Telenotícies per incloure-hi notícies elaborades per la redacció. Igualment es facilitarà als ciutadans l'accés a la informació emesa

Doc. original signat per:
Carme Figueras Siñol
23/12/2020,
Serveis Administració
Electrònica Generalitat de
Catalunya 23/12/2020

Document electrònic garantit amb signatura electrònica. Podeu verificar la integritat d'aquest document a l'adreça web csv.gencat.cat

Original electrònic / Còpia electrònica autèntica

CODI SEGUR DE VERIFICACIÓ

0ESK59YAYKYD7VR46E2JVT7OTOFVWBRN

Data creació còpia:
23/12/2020 13:13:11

Data caducitat còpia:
23/12/2023 00:00:00

Pàgina 2 de 6

directament per les autoritats, i les preguntes en directe formulades pels periodistes [...]”

Des l'inici de l'estat d'alarma, TV3 i el 3/24 van emetre una única programació en simultani durant gairebé 2 mesos: des del 16 de març fins al 10 de maig.

Cal recordar que el 3/24 ha estat configurat, des que es va crear, com un canal que ofereix 24 hores d'informació continuada, principalment en format de rodets informatius de 30 minuts de durada, que es completa amb els informatius en emissió simultània de TV3, diferents espais temàtics o, si és el cas, programació especial en funció de l'actualitat informativa.

Aquesta anomalia sobre l'emissió simultània, al meu parer, la vaig exposar en el si del Consell el 19 de març, tot dient que el CAC hi havia d'intervenir. Vaig explicar que, en el cas de TVE, el Canal 24 horas en tot moment va continuar essent un canal exclusivament informatiu, amb rodets, independent de la programació de La 1, a excepció dels *Telediarios*. Això va tenir l'avantatge que es podien oferir rodes de premsa i retransmissions en directe diferents des de La 1 i des del Canal 24horas i, també que, d'aquesta manera, s'oferia al públic informació actualitzada de manera continuada. Això, doncs, no es va produir en el cas dels dos canals de la CCMA, tal com es va configurar la programació simultània des del dilluns 16 de març.

També vaig alertar que no em semblava correcte que el 3/24, al qual els espectadors de Catalunya estan acostumats a recórrer quan es volen informar a l'hora que sigui, emetessin programes com *Està passant*, *Cuines*, *Polònia*, *Llenguado* o tants d'altres, que no són programació de caràcter informatiu. Més encara quan programes com *Està passant* o *Polònia* són programes de sàtira política. En cap cas s'ha de poder propiciar la confusió entre la sàtira política i la informació. Un canal de temàtica exclusivament informativa no hauria d'incloure –no pot fer-ho– en la seva graella programes de sàtira política.

D'altra banda, ja fa temps que manifesto que tinc les meves reserves, per tot el que s'ha anat desprenent dels informes de pluralisme, que el programa de tarda *Tot es mou*, de 3,5 hores de durada, es pugui considerar un programa informatiu neutral, plural i equilibrat. Tampoc compleix aquest requisit el programa *Preguntes freqüents (FAQS)*. Aquests programes també van ser, com tota la graella, emesos en simultani pel canal informatiu 3/24. Ens podríem qüestionar si el que calia en aquells moments són programes com *Tot es mou* o *Està passant*. I si aquests programes fan de servei públic a la ciutadania com hauria de ser. Són programes moltes vegades parcials, que compten sovint amb personatges del món independentista amb secció pròpia, com Pilar Rahola o Jair Domínguez, entre d'altres.

Va ser per tots aquests motius, com deia, que vaig plantejar en el si del Consell que el CAC hauria d'intervenir en aquest canvi de programació tan substancial i que havia d'instar la CCMA a mantenir el canal 3/24 com un canal informatiu.

Doc. original signat per:
Carme Figueras Siñol
23/12/2020,
Serveis Administració
Electrònica Generalitat de
Catalunya 23/12/2020

Document electrònic garantit amb signatura electrònica. Podeu verificar la integritat d'aquest document a l'adreça web csv.gencat.cat

Original electrònic / Còpia electrònica autèntica

CODI SEGUR DE VERIFICACIÓ

0ESK59YAYKYD7VR46E2JVT7OTOFVWBRN

Data creació còpia:
23/12/2020 13:13:11

Data caducitat còpia:
23/12/2023 00:00:00

Pàgina 3 de 6

Arran de la meva petició, la majoria del Consell va decidir fer una carta el 20 de març al director de TVC en què preguntava, únicament, pels motius de la programació simultània. La resposta va ser donada el 25 de març en un article del director de TVC publicat a la premsa i, més tard, amb una carta tramesa al CAC, tot argumentant problemes tècnics per la pandèmia. Una resposta que considero insatisfactòria, però que va ser considerada suficient per part de la majoria dels membres del Consell.

Cal aclarir que una bona part de la programació consistent en les rodes de premsa dels diferents governs, connexions amb el Congrés dels Diputats o amb el Parlament, o bé altres retransmissions, en temps de confinament no requerien de corresponsals en el lloc en què es produïen. Els senyals eren proporcionats pels diferents organismes i s'hi podia accedir amb facilitat. Utilitzar la possibilitat de fer emissions diferents alhora, com van fer altres televisions públiques i privades, tot posant una pantalla secundària per tal que el públic pogués veure què estaven fent en l'altre canal, era el que, en la meua opinió, s'havia d'haver fet.

3. Sobre el temps de paraula dels governs.

Si bé en els teleinformatius els temps de paraula del Govern de la Generalitat, sobre temes relacionats amb la pandèmia, van estar més equilibrats, aquest equilibri no es va produir, segons es desprèn de l'Informe, amb les entrevistes.

Teleinformatius (quadre 17, pàgina 37, temps de paraula de les agrupacions d'actors polítics):

Govern i administració de la Generalitat:	32,5%
Govern i administració de l'Estat:	27,3%

Entrevistes (quadre 20, pàgina 42, freqüència d'aparicions de les agrupacions d'actors):

Govern de Catalunya: 112 / Administració de la Generalitat: 28	Total 140
Govern de l'Estat: 4 / Administració de l'Estat: 0	Total 4

Tot i que TV3 és la televisió de Catalunya i, per tant, qui ha de donar més notícies sobre Catalunya, no sembla lògic que, en uns moments en què les decisions del Govern espanyol i l'opinió dels seus experts eren importants per a tothom, es produís aquesta diferència tan gran. Màxim quan les entrevistes no eren presencials, sinó telemàtiques.

Cal dir, a tall d'anècdota, que a les entitats que intervenen en el debat polític se'ls va fer 6 entrevistes de temes relacionats amb la pandèmia (5 a Òmnium Cultural i 1 a l'ANC) (quadre 25, pàg. 81). És a dir, que sobre un tema en què les explicacions de representants dels responsables de Salut de l'Estat afectaven tothom, se'ls va fer menys entrevistes que, fins i tot, a representants de les entitats independentistes.

Doc. original signat per:
Carme Figueras Siñol
23/12/2020,
Serveis Administració
Electrònica Generalitat de
Catalunya 23/12/2020

Document electrònic garantit amb signatura electrònica. Podeu verificar la integritat d'aquest document a l'adreça web csv.gencat.cat

Original electrònic / Còpia electrònica autèntica

CODI SEGUR DE VERIFICACIÓ

0ESK59YAYKYD7VR46E2JVT7OTOFVWBRN

Data creació còpia:
23/12/2020 13:13:11

Data caducitat còpia:
23/12/2023 00:00:00

Pàgina 4 de 6

Connexions i retransmissions relacionades amb la Covid-19 (quadre 35, pàgina 104)

Connexions i/o retransmissions	Nombre	Durada	% durada
Actes i compareixences del Govern i l'Administració de Catalunya	90	46:56:33	55,6
Actes i compareixences del Govern i l'Administració de l'Estat	70	18:08:30	21,5

Si ens referim específicament a les retransmissions de les compareixences dels Govern de Catalunya i de l'Estat en relació amb el seguiment de la crisi sanitària, van suposar més de 44 hores d'emissió durant el període analitzat a TV3.

En aquest cas, s'observa una gran diferència: 78,8% Govern de Catalunya i 20,7% Govern de l'Estat. Eren amb senyal facilitat, no calia estar a les rodes de premsa en directe. No s'entén aquesta diferència si atenem l'interès informatiu.

Amb aquest predomini, amb emissió simultània de TV3 i el 3/24, es van donar casos, com ara el dimecres 18 de març, en què TVE emet per La 1 la sessió del Congrés dels Diputats en la qual compareix Pedro Sánchez per explicar i convalidar l'estat d'alarma i, pel 24 Horas s'emet la roda de premsa de Fernando Simón i els altres tres alts càrrecs dels ministeris. A cada canal s'hi posa en pantalla secundària l'altre per tal que la gent ho sàpiga i pugui canviar de canal si ho desitja. En canvi, TV3 i el 3/24 passen conjuntament en simultani la roda de premsa de la consellera de Salut, sense cap segona pantalla ni res que informi que en l'altre canal poden seguir l'emissió de la compareixença davant el Congrés dels Diputats del president Sánchez.

Un altre exemple: el 15 de març, la majoria de cadenes van interrompre la programació per connectar en directe amb la primera al·locució oficial dels quatre ministres del Govern responsables de la gestió del coronavirus. Era una compareixença important. Comunicaven a tota la ciutadania les primeres mesures de compliment obligat a tot l'Estat. TV3 no hi va connectar. Va continuar emetent el concurs enllaunat *Atrapa'm si pots*. Van informar del comunicat oficial sobre el coronavirus en dues o tres simples pinzellades, en diferit, més tard al *Telenotícies*.

4. Sobre les seccions d'opinió de caràcter personal.

Com s'explica a l'Informe, l'opinió expressada en un format unipersonal (seccions d'opinió) augmenta de manera notable la seva presència com a format d'intervenció a partir de març, en què registra un total de 417 participacions. Això és degut, principalment, a la reconversió de la intervenció de persones que participaven en tertúlies en espais unipersonals d'opinió, en què la persona que hi participa exposa la seva visió o anàlisi personal sobre temes concrets en relació amb la pandèmia. Aquestes noves seccions d'opinió van ser, habitualment, d'emissió regular i sovint amb una periodicitat concreta.

Reprodueixo aquí les 5 persones que van poder expressar la seva opinió personal en els diferents magazins d'actualitat informativa (se'n pot veure la llista completa al quadre 32 de la pàgina 95 de l'Informe):

Doc. original signat per:
Carme Figueras Siñol
23/12/2020,
Serveis Administració
Electrònica Generalitat de
Catalunya 23/12/2020

Document electrònic garantit amb signatura electrònica. Podeu verificar la integritat d'aquest document a l'adreça web csv.gencat.cat

Original electrònic / Còpia electrònica autèntica

CODI SEGUR DE VERIFICACIÓ

0ESK59YAYKYD7VR46E2JVT7OTOFVWBRN

Data creació còpia:
23/12/2020 13:13:11

Data caducitat còpia:
23/12/2023 00:00:00

Pàgina 5 de 6

Quadre 32. Persones que participen en espais d'opinió relacionats amb la Covid-19

Actor	Activitat	Durada aparicions	Freqüència d'aparicions
Rahola, Pilar	Periodista i escriptora	8:06:14	37
Bassas, Antoni	Periodista i membre del Consell Assessor del diari <i>Ara</i>	3:27:30	23
Beni, Elisa	Periodista del diari <i>eldiario.es</i>	2:35:44	13
Corbella, Josep	Periodista de Ciència i Salut de <i>La Vanguardia</i>	2:21:57	8
Pradera, Máximo	Periodista del diari <i>Público</i>	2:16:42	14

Com a l'informe de pluralisme de gener-febrer del 2020 (el primer que es va fer comptabilitzant aquestes seccions d'opinió personal), la periodista Pilar Rahola és la persona que ha disposat de més temps de pantalla per donar la seva opinió (en el sentit que tots sabem), amb molta diferència respecte d'altres periodistes, la qual cosa contravé, al meu entendre, el necessari pluralisme i equilibri de veus.

Cal dir, a més, que la periodista Pilar Rahola, tot aquest temps en què ha disposat de quota de pantalla, ha estat en únicament en dos programes: **FAQS i Tot es mou**.

Finalment, no vull deixar de fer una petita pinzellada de la meua valoració positiva, que motiva, entre altres aspectes, el meu vot a favor de l'informe, sobre el treball fet en relació amb la presència de les dones en aquest període analitzat de la pandèmia.

5. Presència de les dones.

L'Informe dedica l'apartat 4.7 (pàgina 105) a analitzar la presència de les dones en els diferents formats de la programació. El CAC, des de l'any 2004, inclou la variable sexe en les seves anàlisis i en el cas que ens ocupa es pot veure clarament que, tot i que és un tema de tant d'interès i de tanta importància, les dones hi continuen estant infrarrepresentades i no superen el sostre d'una tercera part ni en els informatius ni en les entrevistes. En l'àmbit sanitari, la proporció de dones que són consultades baixa notablement entre el personal amb responsabilitat de gestió. Tampoc és paritària la presència de dones expertes en l'àmbit de la salut i la investigació sanitària. Per contra, la proporció de dones és clarament majoritària entre el personal sanitari d'atenció directa.

També valoro positivament que l'informe inclogui un apartat específic sobre l'atenció informativa dedicat al tema de la violència masclista en temps de pandèmia (pàgina 181).

Cal alertar, però, del fet que, en els dos mesos i mig analitzats, aquesta problemàtica només hagi estat motiu d'atenció informativa a TV3 en un 0,2% dels teletinformatius analitzats i que només s'hagi dedicat a aquest tema 7 entrevistes d'un total de 1.479 realitzades. Caldria fer una comparativa amb altres mitjans de comunicació, però considero que és molt poc el temps dedicat per TV3 a un tema que va ser de gran preocupació en moments de confinament.

Barcelona, 23 de desembre de 2020

Doc. original signat per:
Carme Figueras Siñol
23/12/2020,
Serveis Administració
Electrònica Generalitat de
Catalunya 23/12/2020

Document electrònic garantit amb signatura electrònica. Podeu verificar la integritat d'aquest document a l'adreça web csv.gencat.cat

Original electrònic / Còpia electrònica autèntica

CODI SEGUR DE VERIFICACIÓ

0ESK59YAYKYD7VR46E2JVT7OTOFVWBRN

Data creació còpia:
23/12/2020 13:13:11

Data caducitat còpia:
23/12/2023 00:00:00

Pàgina 6 de 6